

Історія держави Селевкідів* у пам'ятках нумізматики

Євген Карлов (Лисичанськ)

Правителі Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Події	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
1. Селевк I Нікатор 312—280 рр. до н. е. Правив – 32 роки.	Народився близько 358 р. до н. е. Вбитий у 280 р. до н. е. Птоломеем Кераном (Близкавокою) у віці 78 років. Похований у Селевкії поблизу Моря.	Селевк – один з «друзів» Олександра Македонського. Був кремезним та могутнім. У східному поході Олександра особливої ролі не відіграв. Після повернення з Індії Олександр одружив Селевка з дочкою Спітамена Бактрийця. Після смерті Олександра Селевка за рішенням дадохів було призначено начальником таборів та кінноти гетайров, а після смерті Пендікки у 322 р. до н. е. за домовленістю Антіпатра і Птолемея він отримав в управління Вавілон. Після перемоги Антіоха у війні з Євменом (317 р. до н. е.), в якій Селевк та Піфон були на боці Антіоха, останній зробив Селевка сатрапом Суз. Антіох стратив Піфона, що насторожило Селева. У 314 р. до н. е., після перемоги над Євменом Антіох повернувся до Вавілону, і почав чиплятися до Селевка. Пам'ятаючи про долю Піфона Селевк разом з 50 друзями втік до Єгипту. Сатрап Єгипту Птоломей радісно прийняв Селевка і переконав Птолемея почати війну з Антіохом. Селевк на чолі Єгипетського флоту прибув на Кіпр. У 312 р. до н. е. Птоломей та Селевк у битві під Газой розгромили військо сина Антіоха – Діметрія. Селевк переконав Птолемея дати йому військо і відправився до Вавілону, по дорозі схиливши на свій бік багатьох підданих Антіоха. Сатрапи Мідії – Никанор та Персі – Євагр виступили проти Селевка, але він переміг їх, і правителі східних сатрапій визнали владу Селевка. У 305 р. до н. е. Селевк провів похід до кордонів Індії. У 301 р. до н. е. об'єднане військо Селевка, Птолемея та Лісімаха вступило у битву з військом Антіоха, в якій останній загинув. Переможці поділили державу Антіоха. Селеву за жеребом дісталася Сирія і внутрішня Фрїгія. Селевк одружився з дочкою Діметрія Стратонікою, але пізніше видав її за свого сина Антіоха Сотера. Діметрій був розбитий і здався у полон Селеву, а за три роки помер. Під владою Селевка опинилося 72 сатрапії. У війську Селевка знаходився Птоломей Кераном – син правителя Єгипту Птолемея I Лага. Неподалік Лісімахії він завдав Селеву смертельного удару.	Проголосив себе царем у 306 р. до н. е.	Батько – Антіох. Дружини: Апала; Стратоніка – дочка македонського царя Деметрія I. Син – Антіох I Сотер.
2. Антіох I Сотер 280—261 рр. до н. е. Правив – 19 років.	Народився у 324 р. до н. е. Помер у 261 р. до н. е. у віці 63 років	Одружився з мачухою – Стратонікою. У 282 р. до н. е. Селевк I зробив Антіоха царем усіх внутрішніх областей своєї держави. У 281 р. до н. е. Селевка підступно вбив Птолемея II Керан, ставши царем Македонії. Антіох почав війну проти вбивці батька, але не досяг успіху. Улітку 280 р. до н. е. віфінський цар Нікомед напав на Антіоха I і знищив його військо. У 278 р. до н. е. Антіох зібрав нову армію, проте флоти обох царів не наважилися вступити у бій. Пізніше сирійський флот Антіоха зазнав поразки від нового македонського царя Антігона II. У 277 р. до н. е. галати, розбиті Антіоном II під Лісімахією, вторглися до Азії, і Антіоху стало не до того, щоб виборювати завоювання батька у Європі. Він визнав незалежність Віфнії, відмовився від своїх претензій на Геракле та Македонію, і видав за Антігона II свою сестру Філу. Антіох отримав перемогу над галатами використавши у битві 16 слонів. У 274 р. до н. е. хотів почати війну проти Птолемея II Філадельфії, але народ обурився, Антіоха утримали від війни. Антіох оволодів Дамаском, але у війні проти Євмена був розбитий у битві при Сард.	Успадкував трон від батька.	Батько – Селевк I Нікатор Дружини: Ніза; Стратоніка – дочка македонського царя Деметрія I. Син – Антіох II
3. Антіох II Теос 261—246 рр. до н. е. Правив – 15 років.	Народився у 286 р. до н. е. Помер у 246 р. до н. е. у віці 40 років	Антіох II був безплутним п'яницею. Управління країною він доручив своїм коханцям – братам Арісту та Фемісону. Антіох здійснив похід проти фракійських галатів, вів облогу Візантії. Знищивши тиранію у мешканців Мілету отримав від них прізвисько «Бого». Перший шлюб взнав з Ладонікою, але пізніше розлучився з нею і одружився на Береніке – сестрі єгипетського царя Птолемея III (дочці Птолемея II), Ладоніка з помсти отруїла царя, а підслані нею вбивці умертвили сина Береніки. Береніка укрилася у фортеці, але поплічники Ладоніки захопили фортецю і вбили Береніку. В останні роки правління Антіоха II почався розпад держави Селевкідів. Близько 250 р. до н. е. відокремилась Бактерія, а у 247 р. до н. е. – Парфія.	Успадкував трон від батька.	Батько – Антіох I Сотер Дружини: Ладоніка; Береніка – дочка єгипетського царя Птолемея II. Сини – Селевк II Каллінік, Антіох Гієракс

*Держава Селевкідів – найбільша елліністична держава (312—64 рр. до н. е.), столиця – Антіохія. Під час найбільшого розквіту включала у свій склад Сирію, Месопотамію, Іудею, частину Малої Азії, Іранське нагір'я та частину Середньої Азії. Являло собою конгломерат різноманітних народів та племен: греків, македонців, арамеїців, вірмен, іудеїв, персів, арабів; які зберігали свою мову, культуру та звичаї і вірування. Держава Селевкідів внаслідок міжусобних війн поступово втрачала території і під кінець існування утримувала тільки Сирію, яка у 64 р. до н. е. була перетворена на провінцію Римської імперії.

Текст, виділеним курсивом, доданий редакцією.

<p>4. Селевк II Каллінік 246—226 рр. до н. е. Правив – 20 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у 226 р. до н. е. впавши з коня.</p>	<p>Селевк II, підбурюваний своєю матір'ю Ладонікою, почав правління з вбивства своїх родичів. Вбивство його мачухи Береніки (сестри Єгипетського правителя Птолемея III) та її малолітнього сина призвело до війни з Єгиптом (Ладикейська війна 246–241 рр. до н. е.). Багато азійських міст підтримали єгиптян, але у Єгипті почалося повстання і Птоломеї III був змушений повернутись до дому. Селевк II повернув міста, які перейшли на бік Птолемея, і збудував величезний флот, але той був знищений бурєю. У 243 р. до н. е. Селевк поновив війну проти Птолемея, але зазнав поразки і втік до Антіохії. У 241 р. до н. е. він звернувся по допомогу до брата Антіоха обіцяючи йому за це частину Азії. 14-річний Антіох виявився жадібним до влади і вирішив забрати все, за що отримав прізвисько Гіракс (Коршун). У битві, що відбулася між братами у Галатії у 236 р. до н. е., Селевк зазнав поразки, але пергамський цар Аттал I напав на Антіоха і переміг його. Від своєї великої держави Селевк II зміг зберегти тільки Месопотамію та Північну Сирію.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Антіох II Теос Мати – Ладоніка. Дружина – Ладоніка. Брат – Антіох Гіракс. Син – Селевк III Кервав.</p>
<p>5. Антіох Гіракс 246—227 рр. до н. е.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі</p>	<p>Молодший син Антіоха II – Антіох Гіракс був співправителем Селева II. У 228 р. до н. е. здійснив спробу захоплення влади, але зазнав поразки і наступного року був вбитий.</p>	<p>Батько – Антіох II Теос. Мати – Ладоніка. Дружина – Ладоніка. Брат – Антіох Гіракс.</p>
<p>6. Селевк III Керавн 226—223 рр. до н. е. Правив – 3 роки.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий галатами Апатурієм та Никанором у 223 р. до н. е. Вік невідомий.</p>	<p>Селевк III був хворобливим і немічним. Виступивши проти пергамського царя Аттала I переправився через Тавр з великим військом, але пав жертвою підступності галатів.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Селевк II Каллінік. Брат – Селевк II Каллінік.</p>
<p>7. Антіох III Великий 223—187 рр. до н. е. Правив – 36 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий мешканцями Бела під час пограбування храму. Вік невідомий.</p>	<p>Антіох III був молодшим сином Селева II. Після загибелі батька він оселився у верхніх областях країни. Після загибелі брата став царем і доручив Ахею, Молону та його брату Олександр у правління сатрапіями Мідії і Персії, згодом обидва сатрапи зажадали незалежності. З іншого боку Антіоху загрожував Гермія. Антіох III одружився на Лаодіке – дочці понтійського царя Мітрідата, та оголосив її царицею. Тим часом Молон оволодів усією Месопотамією. У 221 р. до н. е. Антіох III розпочав похід проти Молона, який зазнавши поразки покінчив життя самогубством. Навесні 219 р. до н. е. Антіох III почав готуватися до війни з Єгиптом і у 218 р. до н. е. розбив полководця Птолемея IV – Миколая, оволодів Койлесирією. Проте у 217 р. до н. е. Антіох III зазнав поразки, уклав мир з Єгиптом і повернув Койлесирію. У тому самому році Антіох III переміг Алея і стратив його, повернувши собі Мідію. Повернувши собі західні сатрапії Антіох розпочав війну за східні землі, повторивши похід Олександра Македонського. У 203 р. до н. е. поновив війну в Сирії проти Єгипту, розгромив до 198 р. єгипетські армії і оволодів усією Сирією та Іудеєю; захопив Кілікію і почав захоплювати грецькі міста. Вступивши у військові дії проти Римської імперії був розгромлений римським полководцем Сципіоном, поступився землями по той бік Тавра і виплатив контрибуцію – 15.000 талантів.</p>	<p>Зайняв трон після вбивства брата. Батько – Селевк II Каллінік. Дядько – Ечеос. Брат – Селевк III Керавн Сини – Селевк IV Філопатор, Антіох IV Єпіфан.</p>
<p>8. Молон 222—220 рр. до н. е.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Покінчив життя самогубством. Вік невідомий.</p>	<p>Сатрап Мідії, пред'явив свої права на престол Селевкії після смерті Селевка III. Зазнав поразки і покінчив життя самогубством.</p>	<p>Узурпатор</p>

<p>9. Ечеос 220—214 рр. до н. е. Правив – 6 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Страчений у 214 р. до н. е. Вік невідомий.</p>	<p>Антіох III призначив Ечеоса головнокомандуючим військ в Азії. Довгий час Ечеос підтримував Антіоха III, але потім повстав проти нього і оголосив себе царем. У 216 р. до н. е. Антіох III вирушив у похід проти Ечеоса і переміг його. Ечеос втік до міста Сардіс у Лідії. Два роки по тому війська Антіоха III підійшли до Сардісса, Ечеос схопив і відрубали голову.</p>	<p>Узурпатор Племінник – Антіох III.</p>
<p>10. Селевк IV Філопатор 187—175 рр. до н. е. Правив – 12 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий придворним. Вік невідомий.</p>	<p>У 196 р. до н. е. Антіох III доручив Селевку відбудувати Лісімахію, після чого подарував йому це місто. У 190 р. до н. е. відправив у Еоліду для захисту її від Пергаму та римлян. Взяв Фокію, Кіпу та деякі інші міста. Перезимувавши, навесні Селевк напав на Пергам, але на допомогу пергамцям прийшли ахеїці і Селевк був змушений відступити. У битві при Магнезії командував лівим флангом армії Антіоха III. Селевк IV звільнив свого брата Антіоха, який був заручником у римлян, відавши замість нього свого сина Деметрія. Коли Антіох перебував в Афінах, по дорозі до дому, Селевк IV був вбитий своїм придворним Геліодором.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Антіох III Великий. Брат – Антіох IV Єпіфан. Син – Деметрій I Сотер</p>
<p>11. Антіох 175—170 рр. до н. е. Правив – 5 років</p>	<p>Дата і місце народження невідомі. Дата і місце смерті невідомі.</p>	<p>Був проголошений царем у п'ятирічному віці після вбивства батька – Селевка IV. Проте брат Селевка IV – Антіох IV Єпіфан, повернувшись з Риму проголосив себе царем. Подальша доля малолітнього Антіоха невідома, але існують монети з його портретом карбовані в 175—170 рр. до н. е.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Селевк IV Філопатор</p>
<p>12. Антіох IV Єпіфан 175—163 рр. до н. е. Правив – 12 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Тяжко захворів і помер. Вік невідомий.</p>	<p>Антіох III відправив свого молодшого сина Антіоха IV заручником до Риму, його брат Селевк IV визволив його і був убитий по дорозі додому, коли Антіох перебував у Греції. Ставши царем Антіох IV отримав прізвисько «Єпіфан» (зі славою явлений). За те як він проводив своє життя – спілкувався з простолюдними та витрачав гроші без міри – його часто називали «Епіман» (безумний). Встановивши дружбу і союз з Євменом, царем Пергаму, Антіох IV твердо правив Сирією і племенами навколо неї. У 170 р. до н. е., дізнавшись про те, що єгипетський цар Птоломеї VI готується до війни з ним, претендуючи на Келесирію, він сам розпочав військові дії і вторгся до Іудеї. Перемігши Птоломея на морі поблизу Пелусія Антіох побудував міст через Ніл і переправився до Олександрії, в якій спалахнуло повстання і Птоломеї VI втік. Царем став Птоломеї VII. Сирійці підкорили весь Єгипет і в Мемфісі Антіох повернувся на престол Птоломея VI, залишивши Пелусії за собою повернувся до Сирії. Навесні 168 р. до н. е. Антіох VI знов пішов на Єгипет, і забавив своє володіння Кіпр і Пелусії з дельтою Нілу, але римське посольство на чолі з Гаєм Попілієм пред'явило йому рішення римського Сенату проти війни. Антіох пішов з Єгипту, але залишив за собою Келесирію та Іудею. На зворотньому шляху Антіох VI захопив та пограбував Єрусалим, повставлі іудеї розбили полководців Антіоха і повернули собі місто. Антіох повернувся до Сирії і влаштував запаморочливе святкування перемоги, витративши на нього величезну купу грошей, тому на новий похід в Іудею у нього не вистачило грошей. Цар відправився до Персії збирати податі, дізнавшись про існування у Епміаде багатого храму, який він вирішив пограбувати, але місцеве населення здійснило шалений опір і Антіох був змушений відступити до Вавилону, де впав у депресію, захворів і за деякий час помер.</p>	<p>Возведені на трон пергамськими царями Євменом та Атталом. Батько – Антіох III Великий. Брат – Селевк IV Філопатор. Сини – Антіох V Єпатор.</p>

<p>13. Антіох V Євпатор 163—162 рр. до н. е. Правив – 1 рік.</p>	<p>Народився приблизно у 172 р. до н. е. Страчений за наказом Діметрія у 162 р. до н. е. у віці приблизно 10 років.</p>	<p>Антіоху V було 9 років, коли раптово помер його батько, вихованцем та опікуном при ньому був Лісія. Стотисячне сирійське військо на чолі з Антіохом V та Лісієм виступило проти Іудеї, яка відокремилась в останні місяці правління Антіоха IV. Іуда Маккавей зустрів сирійське військо в ущелині Везоазарії, але після бою був змушений відступити до Єрусалиму і Антіох розпочав облогу міста. Але в цей час прийшло повідомлення, що Філіп збирає у Персії війська, і Лісія підписавши мир з Іудеями виступив проти Філіпа, розгромив його і стратив. У цей час з Риму втік двоюрідний брат Антіоха V, син Селева IV – Деметрій. Він з легкістю оволодів важливими містами Сирії і оголосив себе царем. Невдовзі він підійшов до столиці, яка добровільно здалася йому. Військо захопило Антіоха та Лісію і за наказом Деметрія їх було страчено.</p>	<p>Оголосив себе царем після раптової смерті батька, який перед смертю доручив керування державою своєму другу – Філіпу.</p> <p>Батько – Антіох IV Єпіфан Двоюрідний брат – Деметрій I Сотер.</p>
<p>14. Тімархос 162 р. до н. е.</p>		<p><i>Сатрап Вавилону Тімархос повстав та проголосив себе царем Мідії. Зазнав поразки від Деметрія Сотера.</i></p>	<p>Узурпатор.</p>
<p>15. Деметрій I Сотер 162—150 рр. до н. е. Правив – 12 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у бою. Вік невідомий.</p>	<p>Деметрій провів у Римі 12 років як заручник. У 163 р. до н. е. дядько Деметрія Антіох IV помер і владу отримав його 9-річний син Антіох V. Деметрій звернувся до римського Сенату з проханням відпустити його на батьківщину. Сенат відмовив і Деметрій втік з Італії. Сирія зустріла його привітно. Деметрій з легкістю оволодів трьома значними містами і проголосив себе царем. Вступивши в Антіохію війська Деметрія захопили малолітнього Антіоха V та його опікуна Лісію і стратили їх. Деметрій розбив сатрапа Вавилонії Тімаха, за що отримав прізвисько Сотер (рятівник). Розпочавши війну з Кападокією Деметрій скинув її сатрапа Аріарота та посадив на його трон Олоферна, отримавши за останнього за це 1000 талантів; але римський Сенат прийняв рішення що обидва сатрапи мають правити разом. У 155 р. до н. е. шляхом інтриг Деметрій намагався присвоїти єгипетський Кіпр, але військо повстало проти нього. Він засів у палаці Антіохії і почав плячити. У 153 р. до н. е. Олександр Баласа, підтриманий єгиптянами, пред'явив свої претензії на сирійський престол і Деметрій почав збирати війська, для чого примирився з Іудеями. У битві, яка відбулася між ними, лівий фланг Деметрія розбив ворога, але правий потерпів поразку. Деметрій хоробро бився, коня під ним вбили і він продовжував битися пішки, але був закінаний дротиками.</p>	<p>У 175 р. до н. е. батько відправив Деметрія заручником до Риму замість свого брата. Повернувшись Деметрій проголосив себе царем.</p> <p>Батько – Селевк IV Філопатор Двоюрідний брат – Антіох V Євпатор</p>
<p>16. Олександр I Баласа 150—145 рр. до н. е. Правив – 5 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Страчений у Набатї (Аравія). Вік невідомий.</p>	<p>Проти царя Деметрія I Сотера сирійські вельможі та сусідні царі склали закат. Вони навчили Баласа, чоловіка низького походження, добиватися сирійського трону силою зброї і дали йому ім'я Олександр та проголосили його сином Антіоха IV. Колишній скарбник Гераклід у супроводі Олександра та дочки Антіоха Лаодіки з'явилися у римському Сенаті та виборили право для Олександра на царську владу. Гераклід почав збирати найманців. У 153 р. до н. е. Олександр виступив в Сирію і зайняв Птоломіаду. Сирійці віднеслись до нього з співчуттям і Олександру вдалося набрати велику армію з найманців і сирійських солдат. У 150 р. до н. е. Олександр розбив Деметрія I, який пав у бою. Оволодівши Сирійським царством Олександр звернувся до єгипетського царя Птолемея VI Філометру з проханням руки його дочки, на що той погодився і, відвідавши Птоломіаду, видав свою дочку Клеопатру за Олександра. Олександр впав у розпусту і проти нього розпочав війну син Деметрія I Деметрій. Птолемею VI вирушив на допомогу зятю з флотом і військом. Але прибувши в Птоломіаду ледь не загинув під час замаху на нього Аммонія. Олександр почав захищати Аммонія і Птолемею, зрозумівши, що зять стояв за цим замахом, повернувся до Єгипту, розірвав усі відносини з Олександром і вступив у союз із Деметрієм. Антіохія повстала і оголосила своїм царем Птолемея VI. У 145 р. до н. е. Олександр зібрав військо в Кілікії, але у битві з Деметрієм і Птолемеєм зазнав поразки і втік до Аравії, де його стратили і вислали до Сирії його голову.</p>	<p>Самозванець</p> <p>Дружина – Клеопатра дочка єгипетського царя Птолемея VI. Син – Антіох VI.</p>

<p>17. Деметрій II Нікатор Перше правління. 145—142 рр. до н. е. Правив – 3 роки</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у муках від тортур. Вік невідомий.</p>	<p>У 150 р. до н. е. Деметрій I розпочавши війну з самозванцем Олександром Баласа, залишив своїх синів Деметрія та Антіоха на Криті і загинув у бою. У 147 р. до н. е. старший з синів – Деметрій II продовжив боротьбу і відплив з армією наймитів з Крита до Кілікії. До Олександра прибув з військом Птоломеї VI. Війна мала бути тяжкою, але союзники пересварились. Птоломеї розірвав союз з Олександром і відібрав у нього свою дочку Клеопатру, видавши її потім за Деметрія. Птоломеї VI умовив мешканців Антіохії визнати Деметрія II своїм царем. У 145 р. до н. е. Олександр з великим військом підійшов до Антіохії, де зустрівся з військом Птоломея та Деметрія, був розбитий, втік до Аравії і був там страчений. У тому самому бою Птоломеї отримав смертельну рану, і Деметрій почав знищувати єгипетське військо, рештки якого втекли до Олександрії, а Деметрій захопив усіх слонів. Деметрій розпустив військо і скоротив виплати солдатам. Антіохійці повстали, але Деметрій придушив бунт. У 141 р. до н. е. Парфія захопила Месопотамію. Деметрій виступив проти парфян, але потрапив у полон, де провів 12 років, здійснивши дві невдалі спроби втечі.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Деметрій I Сотер Дружина – Клеопатра дочка єгипетського царя Птоломея VI. Брат – Антіох VII. Син – Антіох VIII Гніп.</p>
<p>18. Антіох VI Діоніс ССБ – Діоніс 145—142 рр. до н. е. Правив – 3 роки.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув від рук лікарів. Вік невідомий.</p>	<p>Після загибелі Олександра Баласа Антіох переховувався в Аравії. У 145 р. до н. е. один з колишніх полководців Олександра Діофан на прізвище Трифон привів його у Сирію і проголосив царем. Військо Деметрія перейшло на бік Антіоха VI, а сам він потрапив у полон до парфян. Трифон підкупив лікарів, які зарізали малолітнього Антіоха VI, і оголосив царем себе.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Олександр I Баласа</p>
<p>19. Діодот Трифон 142—138 рр. до н. е. Правив – 5 років.</p>	<p>Дата народження невідома. Народився у Касіанах в одному з укріплень Аламеї. Захвачено у полон та вбитий під час осади Аламеї. Вік невідомий.</p>	<p>Виховувався у Апамеї, був представлений царю і став приближеною особою та полководцем Олександра Баласа. Коли Баласа загинув у війні з Деметрієм II Трифон відправився в Аравію до араба Малха, у якого виховувався син Олександра Баласа – Антіох. Він привіз хлопчика до Сирії, оголосив царем і почав нову війну з Деметрієм II. Війська Деметрія перейшли на бік Трифона і Деметрій втік у Вавілон, де потрапив у полон до парфянців. Трифон перестав бути вірним Антіоху, і задумав його вбити. Але він побоювався первосвященника юдеї Іонафа, який був приближником Антіоха. Обманом він заманив Іонафа і стратив його, після чого втергся до юдеї. Проте Єрусалим йому взяти не вдалося і Трифон повернувся до Антіохії. Трифон наказав вбити малолітнього Антіоха і пообіцяв солдатам багато грошей за проголошення його царем, але обіцянки не виконав і військо перейшло на бік дружини Деметрія II Клеопатри, яка разом з дітьми сховалась у Селевкії. Цариця запропонувала Антіоху, брату Деметрія II одружитися з нею і оволодіти царством. Антіох розпочав війну з Трифоном, переміг його, захопив в полон і стратив.</p>	<p>Після смерті Антіоха війська проголосили Трифона царем.</p>
<p>20. Антіох VII Сулет 138—129 рр. до н. е. Правив – 9 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у бою з парфянами. Вік невідомий.</p>	<p>Коли Трифон захопив владу Антіох VII, брат Деметрія II, перебував на Родосі. Він повернувся до Сирії, але жодне місто не визнавало його через страх перед Трифоном. Тоді Клеопатра – сестра його брата, запропонувала йому взяти з нею шлюб, і таким чином стати царем Сирії. Положення Антіоха у Селевкії погіршилося. Він розпочав війну з Трифоном, переміг його і вигнав з Верхньої Сирії до Фінікії, там обложив його в Апоме, взяв у полон і стратив. Згодом Антіох VII розпочав боротьбу за повернення країн, які від'єдналися від Селевкії під час правління Деметрія II. У 132 р. до н. е. він вторгся до повсталій юдеї, спустошив країну і обложив Єрусалим. Первосвященик Пркан розпочав переговори про умови здачі. Умови були прийняті і Антіох пішов, розпочавши нову війну проти Парфії. Східні правителі переходили на його бік і, перемігши у трьох битвах, Антіох зайняв Вавілон. У 130 р. до н. е. він почав називатись Великим. Цар Парфії Фраат відпустив свого бранця царя Деметрія II до Сирії з метою відволікти Антіоха від Парфії. Антіох VII вирушивши на придушення заколоту в одному з міст, натрапив на парфянське військо і загинув у бою.</p>	<p>Став царем, одружившись з царицею Клеопатрою. Батько – Деметрій I Сотер Дружина – Клеопатра дочка єгипетського царя Птоломея VI. Брат – Деметрій II.</p>

<p>21. Деметрій II Нікатор Друге правління. 129—125 рр. до н. е. Правив – 4 роки</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у муках від тортур. Вік невідомий.</p>	<p>У 129 р. до н. е. парфянський цар Фраат відпустив Деметрія II після 12-річного полону у Сирію, розраховуючи на те, що він почне боротьбу з братом. Потім пожалкувавши про свій вчинок він відправив за Деметрієм погоню. Оскільки Антіох загинув Деметрії без супротиву зайняв трон і відразу ж розпочав підготовку до війни з Єгиптом. У цей час у Птолемея VII почалися незгоди зі своїми підданими і його дружина та теща Клеопатра втекли до Сирії прихопивши царську казну і пообіцявши Єгипетське царство Деметрію. Птоломея VII відправив до Сирії війська і Олександра II – претендента на Сирійський трон. Олександр II розбив Деметрія II і той втік до своєї дружини Клеопатри в Птолемеаду, але вона його не прийняла і він направився в Тіру, щоб заховатися у храмі. Там його схопили і вбили.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Деметрій I Сотер Дружина – Клеопатра дочка єгипетського царя Птолемея VI. Брат – Антіох VII. Син – Антіох VIII Грп.</p>
<p>22. Олександр II Забіна 128—123 рр. до н. е. Правив – 5 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Захоплений розбійниками і вбитий. Вік невідомий.</p>	<p>Коли Деметрій II почав збирати війська для походу в Єгипет, Птоломея VII послав молодого єгиптянина, сина купця Пртаха, виборювати царську владу в Сирію. Вигадали легенду, що буцімто його було прийнято у царську сім'ю Антіоха VII. Єгиптянина назвали Олександром і надали велике військо. В цей час до Сирії привезли рештки Антіоха VII. Олександр палко відгукнувся на це, за що отримав народну любов. У 126 р. до н. е. Олександр II вступив у битву з Деметрієм II і переміг його. Деметрій втік до Тіра і був там вбитий. Олександр захопивши царство зробився надмірним і пихатим, навіть по відношенню до Птолемея VII, і Птоломея почав допомагати Антіоху Грпу. У 123 р. до н. е. відбулася битва між ними. Олександр програв і втік до Антіохії. Там він наказав забрати з храму Зевса золоте зображення Ніки, а пізніше намагався винести і саму золоту статую Зевса. Його помітили і він втік від натовпу. Захоплений бурєю він потрапив до розбійників, які привели його до Антіоху Грпу, який його стратив.</p>	<p>Самозванець. Батько – торговець Пртарх.</p>
<p>23. Селевк V 125 р. до н. е.</p>		<p>Старший син Деметрія II, оголосив себе царем після смерті батька і був вбитий за наказом своєї матері – Клеопатри, яка жадала влади для себе. Монети із зображенням Селева V невідомі.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Деметрій II Нікатор. Мати – Клеопатра, дочка єгипетського царя Птолемея VI.</p>
<p>24. Клеопатра 125 р. до н. е.</p>		<p>Екстраординарна жінка, дочка єгипетського царя Птолемея VI, була дружиною трьох царів Селевкії – Олександра Баласа, Деметрія II та Антіоха VII. Задля втримання влади наказала вбити власного сина Селева V.</p>	<p>Батько – Птоломея VI. Чоловіки: Олександр I Баласа (150—145 рр. до н. е.), Деметрій II Нікатор (129—126, 145—140 рр. до н. е.), Антіох VII Судет (138—129 рр. до н. е.) Сини – Селевк V, Антіох VIII Грп, (всього мала 8 дітей від своїх чоловіків).</p>
<p>25. Клеопатра та Антіох VIII Грп 125 – 121 рр. до н. е.</p>		<p>Після вбивства власного сина Селева V, який оголосив себе царем після загибелі батька, Клеопатра посідила на трон Антіоха, але вся фактична влада належала їй. У 121 р. до н. е., коли Антіох почав виходити з під контролю Клеопатри, та спробувала його отруїти, але випадково випила свою отруту.</p>	

<p>26. Антіох VIII Гріп 121 – 96 рр. до н. е. Правив – 25 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий. Вік невідомий.</p>	<p>Прізвисько отримав за великий ніс. Юність провів у Афінах, куди його відправила мати на навчання. Після загибелі батька Антіох разом з матір'ю та братом Селевком сховалися у Птолемаді. Селевк, який надів корону, був вбитий матір'ю. Клеопатра посадила на трон Антіоха, але все фактична влада належала їй. Антіох VIII розпочав війну проти Олександра при підтримці єгипетського царя Птолемея VII, який віддав йому свою дочку Трифену в дружини. У 123 р. до н. е. Олександр був розбитий і загинув. У 121 р. до н. е. мати Клеопатра Тей намагалась отруїти Антіоха, але сама загинула. Протягом семи років у державі було спокійно, але потім з'явився новий претендент на престол – Антіох IX Кізікен – зведений брат по матері. Антіох VIII Гріп намагався позбутися конкурента за допомогою отрути, але Кізікен розпочав війну. На початку Антіоху VIII Гріпу усміхалась вдача. Він розбив брата і почав облогу Антіохії, де знаходилась дружина Кізікена – Клеопатра. Місто впало, і дружина Гріпа Трифена наказала вбити дружину Кізікена, яка доводилася їй рідною сестрою. У 113 р. до н. е. відбулась ще одна битва, в якій Антіох Кізікен переміг, захопив у полон Трифену і приніс її у жертву. У 96 р. до н. е. Антіох VIII Гріпа був вбитий якимось Геракліоном.</p>	<p>Успадкував трон від батька, возведений на нього матір'ю. Батько – Деметрій II Нікатор. Мати – Клеопатра дочка єгипетського царя Птолемея VI. Дружина – Трифена. Син – Селевк VI Єпіфан Ніканор. Брат – Селевк V. Сводний брат – Антіох IX Кізікен.</p>
<p>27. Антіох IX Кізікен 113—95 рр. до н. е. Правив – 18 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Потрапив у полон і був страчений. Вік невідомий.</p>	<p>Отримав своє прізвисько від міста Кізік, куди на виховання його відправила мати. Після смерті матері Антіох IX почав оспоровувати право на владу у свого брата Антіоха VIII Гріпа. Гріп намагався отруїти Кізікена, але той врятувався і розпочав війну. Союзницею Кізікена стала єгипетська цариця Клеопатра III, яка видала за нього свою дочку і дала за придане єгипетські війська на Кіпрі. Кізікен вступив у битву з Гріпом, але програв і втік. Кізікен захопив його дружину Клеопатру, яку було вбито за наказом Трифени – дружини Гріпа. У 113 р. до н. е. відбулась ще одна битва, в якій Антіох Кізікен переміг, захопив у полон Трифену і приніс її у жертву. На цей час Кізікен оволодів Келесирією та Фінікією. Союз з єгипетською царицею зберігся. Вона віддала йому ще одну дочку – Селену. Тим часом Антіох IX Кізікен зазнав поразки у Самарії у війні проти євреїв. У 95 р. до н. е. Антіох IX Кізікен був розбитий сином Антіоха VIII Гріпа – Селевком VI, потрапив у полон і був страчений.</p>	<p>Правив разом із своїм братом Антіохом VIII Гріпою. Батько – Антіох VII Сидет Дружини: Клеопатра IV, дочка єгипетської цариці Клеопатри III; Селена – дочка єгипетської цариці Клеопатри III Син – Антіох X Благочестивий</p>
<p>28. Селевк VI Єпіфан Ніканор 95—94 рр. до н. е. Правив менше року.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий натовпом. Вік невідомий.</p>	<p>У 95 р. до н. е. воював з своїм дядьком Антіохом IX. Переміг його, захопив і стратив. Пізніше син Антіоха IX – Антіох Благочестивий прибув до Арад, оголосив себе царем і розпочавши війну вигнав Селева із Сирії. Той втік до Кілікії і в місті Монсусте почав вимагати грошей і був вбитий розлюченим натовпом разом з прибічниками.</p>	<p>Успадкував трон від батька. Батько – Брати: Антіох XI Філадельф, Філіп Філадельф, Деметрій III Евкер, Антіох XII Діоніс.</p>
<p>29. Антіох X Благочестивий 94—83 рр. до н. е. Правив – 12 років.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у бою з парфянами. Вік невідомий.</p>	<p>У 94 р. до н. е. переміг Антіоха XI, брата Селева VI. Проти Антіоха X став умишляти зло його родич Селевк і Антіоха врятувала гетера. Проте сирійці вважали, що Антіох врятувався завдяки своєму благочестю, чому і отримав прізвисько Благочестивий. Антіох одружився зі своєю мачухою – Селеною. Вірменський цар Тіран захопив усі Сирійські землі до Євфрату, та усю Кілікію. Вів постійну боротьбу зі своїми двоюрідними братами: Філіпом Філадельфом та Деметрієм III Евкером. Загинув у бою з парфянами під час військової підтримки місцевої цариці Лаодіки.</p>	<p>Почавши боротьбу з двоюрідним братом Селевком VI переміг його і став царем. Батько – Антіох IX Кізікен Мати – Клеопатра IV. Дружина – Селена (Клеопатра V). Двоюрідні брати – Селевк VI Єпіфан Ніканор, Філіп Філадельф, Деметрій III Евкер.</p>
<p>30. Антіох XI Єпіфан Філадельф 93 р. до н. е. Правив декілька місяців.</p>	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у боротьбі з Антіохом X. Вік невідомий.</p>	<p>Після смерті брата Селева V розпочав війну з Антіохом X Благочестивим, але був переможений і загинув разом з усім військом.</p>	<p>Вів боротьбу за трон з Антіохом X. Батько – Антіох VIII Гріп Брати: Селевк VI Єпіфан Ніканор, Філіп Філадельф, Деметрій III Евкер, Антіох XII Діоніс.</p>

31. Деметрій III Еквер Філопатор
95—88 рр. до н. е.
Правив – 7 років.

Дата та місце народження невідомі.
Захворів та помер.
Вік невідомий.

Після загибелі Сирійського царя Антіоха X Благочестивого Деметрій III Еквер разом з братом Філіпом Філадельфом розділили владу над країною.
Скориставшись распрями поміж іудеями та їх царем Яннаєм, привів до Іудеї 6.000 війська, де до нього приєдналися 20.000 іудеїв. Деметрій у битві переміг Янняя і той утік в гори. Але злякавшись імовірного заколоту з боку іудеїв Деметрій відступив.
Почав боротьбу з братом Філіпом, і обложив його у Верее. Обложені покликали на допомогу арабів і парфяньського царя Мітрідата Сінока. Парфянци оточили Деметрія і примусили його задатися. У полоні Деметрію надавали усілякі пошани, але він невдовзі захворів і помер.

Після загибелі батька і брата Деметрія III оголосив царем Дамаска єгипетський цар Птоломеї VIII Лафур.

Батько – Антіох VIII Грп
Брати: Селевк VI Єпіфан Нікаіор, Антіох XI Філадельф, Філіп Філадельф, Антіох XII Діоніс.

32. Філіп Філадельф
93—83 рр. до н. е.
Правив – 11 років.

Дата та місце народження та смерті невідомі.
Вік невідомий.

Воював із своїм братом Деметрієм III, переміг його і захопив Антіохію і став правити більшою частиною Сирії.
У 87 р. до н. е. молодший брат Антіох Діоніс захопив Дамаск, проголосив себе царем і відправився у похід проти арабів. Дізнавшись про це Філіп підійшов із військом до Дамаску. Полководець Мілезій передав йому місто. Але Філіп виявився невдачливим до Сілезії. Коли одного разу Філіп вирушив на іподром, Мілезій замкнув місто і став оберігати його для Антіоха.

Став царем після перемоги над Деметрієм III.

Батько – Антіох VIII Грп
Брати: Селевк VI Єпіфан Нікаіор, Антіох XI Філадельф, Деметрій III Еквер, Антіох XII Діоніс.

33. Антіох XII Діоніс
87—84 рр. до н. е.
Правив – 3 роки.

Дата та місце народження невідомі.
Загинув у бою з арабами.
Вік невідомий.

У 84 р. до н. е. почав війну з арабами.
Арабський цар Арет спочатку відступив, але потім зненацька з'явився на чолі 10.000 вершників. Антіох XII Діоніс вступив з ним у бій і загинув. Його солдати втекли і Арет захопив Дамаск і всю Кілісію.

Захопив Дамаск і оголосив себе царем.

Батько – Антіох VIII Грп
Брати: Селевк VI Єпіфан Нікаіор, Деметрій III Еквер, Антіох XI Філадельф, Філіп Філадельф

34. Тігран II Вірменський
83—69 рр. до н. е.
Правив – 14 років.

У 83 р. до н. е. у Селевкії розпочалася братовбивча війна за владу.
Селевки звернулися до вірменського царя Тіграна II по допомогу у наведенні ладу в країні. Тігран увів війська у Сирію, навів лад та проголосив себе царем.
У 69 р. до н. е. римський легат Лукулл розбив вірменське військо і вигнав Тіграна з Сирії.

Окупував країну.

35. Антіох XIII Азійський
69—64 рр. до н. е.
Правив – 5 років.

Дата та місце народження та смерті невідомі.
Вік невідомий.

Антіох XIII виховувався в Азії, тому і отримав своє прізвисько.
У 69 р. до н. е. проник до Сирії і був з радістю визнаний сирійцями царем.
Римський полководець Лукулл не перешкоджав Антіоху у праві на володіння спадковим царством. Але Помпей, який його змінив, вигнав Антіоха з Сирії, яка була перетворена на римську провінцію.

Успадкував трон від батька.

Батько – Антіох X Благочестивий
Мати – Селена (Клеопатра V).

